

Haberler > Yazarlar > Deniz Zeyrek > Türkiye-ABD ilişkileri: Komadan yoğun bakıma

Deniz Zeyrek

Türkiye-ABD ilişkileri: Komadan yoğun bakıma

17 Şubat 2018

TÜRKİYE ile ABD arasındaki diplomasi trafiğinin en önemli sonucu, duruma teşhis konulmasıydı.

Dışişleri Bakanı **Mevlüt Çavuşoğlu**, “**Kritik aşamadayız, ya bu ilişkileri tekrar yoluna koyacaktık ya daha da kötüye gidecekti**” dedi. ABD Dışişleri Bakanı **Tillerson**’ın durumu tarif için seçtiği cümle ise “**İlişkilerimizde bir kriz noktasındaydık. Geri dönüp tartışabiliriz ama bunun yararlı olacağına inanmıyoruz**” idi.

İki ülke diplomasisine yön veren iki siyasetçinin ifadeleri ile “**kaygılar**” üzerinden kurulan cümle kalıpları, aslında Türk-Amerikan ilişkilerinde yaşanan “**koma**” vaziyetini yansıtıyor. Bu koma halinin birçok nedeni var.

KARŞILIKSIZ TALEPLER YUMAĞI

Örneğin, Türkiye’nin YDC teker başlığı ve FETÖ konusundaki beklentilerinin ABD tarafından

Örneğin, Türkiye'nin YPG terör örgütü ve FETÖ konusundaki beklentilerinin ABD tarafından karşılanma oranı bugüne dek **“sıfır”** idi. Tersine Türkiye'nin YPG'nin silahlandırılması konusundaki somut itirazlarına ve çağrılarına ABD'den **“Ağır silah mı verdik ki toplayalım”** gibi **“tuhaf”** yanıtlar işittik. ABD'nin Türkiye'deki FETÖ soruşturmasında tutuklanan Amerikan vatandaşları ya da Amerikan misyonlarında çalışan Türk vatandaşları konusundaki talepleri de Ankara tarafından **“yargının işi”** denilerek karşılanmamıştı.

İki ülkenin **“terörle mücadele yaklaşımları”** ve **“Suriye ve Irak'ın geleceği”** konusundaki yol haritaları arasındaki derin uçurum ise başka bir örnek. ABD, **“İŞİD'i temizlemeye”** odaklanmış görünüyor ve bu yolda her şeyi mubah görüyor.

S-400 YAPTIRIMI TARTIŞILIYOR

Türkiye'nin Rusya ile yakınlaşmasıyla ortaya çıkan durumlar da koma halinin nedenlerinden biri. Türkiye'nin Rusya'dan S-400 alması ABD'nin çok tepkisini çekmiş görünüyor. ABD yönetiminin Ağustos 2017'de güncellediği **“Rusya'ya yaptırımlar”** yasasında, bu ülkeden silah sistemleri alınması da **“yaptırım”** kapsamına giriyor. Maryland Senatörü **Ben Cardin**, geçen sonbaharda ABD Başkanı **Donald Trump**'a bir mektup yazarak Türkiye'nin S-400 satın almasının hem ABD açısından tehlikeli olduğunu, hem de Rusya'ya yaptırım yasasına aykırı olduğunu iddia etmişti. Amerikan Kongresi, bu konuda **Trump** yönetimi üzerindeki baskısını her geçen gün artırıyor. Washington'ın bu itirazları, **Çavuşoğlu**'nun **“Müttefiklerimizden almak istiyoruz yok. Basit silahları bile alırken, yok kongreydi, şuydu buydu bahanelerle bunları almakta zorluk çektik. Benim acil ihtiyacım var. Rusya Federasyonu da bize cazip önerilerde bulundu”** diye özetlediği bir tavırla geçiştiriyor.

‘ÖSO’SUZ, YPG’SİZ MENBİÇ GÜCÜ’

ABD yönetiminin Menbiç konusunda Türkiye'nin tekliflerini ve çağrılarını hep karşılıksız bırakması koma durumunu tetikliyor. Şu ana kadar yaşananlar, iki NATO müttefiki arasında askeri çatışma ihtimalinin ortaya çıkmasına bile neden oldu. Son görüşmelerde Türkiye, önce **“Bu konuda işbirliği için önce YPG Menbiç'i boşaltsın”** şartını ortaya koydu ve ardından ekledi: **“ABD ordusu unsurları kalsın, TSK ve Özgür Suriye Ordusu da (ÖSO) yerleşsin. Göçmenler geri dönsün.”**

Ancak, ABD'nin ÖSO konusundaki rezervi henüz ortadan kalkmadı. Pazarlıklar sonunda sadece TSK ve ABD unsurlarının olduğu bir Menbiç Gözlem Birliği oluşturulabilir.

AMERİKAN HAZİNESİ NE YAPACAK?

Rusya'ya yaptırım yasası, Amerikan Hazinesi'ne **“ceza”** kesme yetkisi veriyor. Amerikan Hazinesi'nin Rusya ile varılan S-400 anlaşması nedeniyle Türkiye'ye ekonomik bir yaptırım kararı alması ilişkileri daha da kötüleştirebilirdi. Diğer taraftan **Reza Zarrab** davası olarak başlayan, **Zarrab** itirafçı olunca da (Halkbank Genel Müdür Yardımcısı) **Hakan Atilla** davasına dönüşen dava sonucunda da yargı İran'a yaptırımların delinmesi konusunda Amerikan Hazinesi'ne ceza kesme hakkı tanıdı. Dolayısıyla önümüzdeki dönemde Amerikan Hazinesi'nin iki ayrı konuda Türkiye'ye **“ceza kesmesi”** ihtimali var. Bunun önlenmesi gerekiyor.

Cumhurbaşkanı **Tayyip Erdoğan**'ın **Tillerson** ile 3 saati aşkın görüşmesinde **“açık ve net”** bir şekilde bütün bu konular ele alındı. Teşhis konuldu ve **“tedavi”** aşamasına geçilmesi kararlaştırıldı.

Bakalım, bu görüşmeler **“tedavi”** için gerekli olan **“güven”** unsurunu yeniden canlandırabilecek mi?

HER YERDE HÜRRİYET

DİĞER KANALLAR

[Facebook](#)

[Twitter](#)

[RSS](#)

[Kişisel Verilerin Korunması](#)

[Hürriyet Kurumsal](#)

[Bize Ulaşın](#)

Hürriyet
com.tr

© Copyright 2022 Hürriyet Gazetecilik ve Matbaacılık A.Ş